

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
PRIVREDNOG DRUŠTVA “TERMINALI FEDERACIJE”
D.O.O. SARAJEVO
ZA 2010.GODINU**

Broj: 06-12/11

Sarajevo, mart 2011. godine

UPRAVI PRIVREDNOG DRUŠTVA „TERMINALI FEDERACIJE“ D.O.O. SARAJEVO**NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE*****Predmet revizije***

Izvršili smo reviziju bilansa stanja privrednog društva „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo sa stanjem na dan 31.12.2010. godine i pripadajućih bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je završila na taj dan, te reviziju usklađenosti poslovanja sa propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za izradu i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: uvođenje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su važne za pripremu i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije, prevare ili greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja preduzeća sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji BiH („Sl.novine Federacije BiH“ br: 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i iznosima koji su objavljeni u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka zasnovan je na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalim usljed korupcije, prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su važne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

- 1. Zbog neefikasnosti Uprave, a posebno rukovodnih lica iz ranijeg perioda, pasivnog odnosa organa upravljanja i resornog ministarstva i njihove nedovoljne međusobne saradnje, još uvijek nisu okončane aktivnosti na preuzimanju imovine dodijeljene po odlukama Vlade Federacije BiH, kojima je na privredno društvo „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo preneseno pravo upravljanja i raspolaganja. I pored činjenice što je predmetna imovina isknjižena iz poslovnih evidencija društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, za što je ista firma od Vlade Federacije BiH dobila sredstva u knjigovodstvenoj vrijednosti i potpisanih protokola i zapisnika o primopredaji iste, privedeno društvo „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo još uvijek nije ušlo u posjed ove imovine, već istu više od tri godine neosnovano koristi i sa njom raspolaže Konzorcij „INA/MOL“, konzorcij koji je kupio „Energopetrol“ d.d. Sarajevo. Zbog neulaska u posjed i neevidentiranja dodijeljene imovine u poslovne knjige vrijednost stalnih sredstva na datum bilansa nije realno iskazana, o čemu je detaljno obrazloženo u tački 4.2. Izvještaja;**

2. Radi deblokade računa zavisnog društva „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, od poslovnih banaka uzeti su dugoročni krediti na period od 5 godina, a po osnovu vlastitih sredstava deponovanih u istim bankama, u visini odobrenih kredita, zbog čega su privrednom društvu „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo za isti period obračunate kamate u iznosu od 149.275 KM, o čemu je obrazloženo u tački 4.9. Izvještaja;
3. Obaveze po osnovu udjela u društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, u iznosu od 279.399 KM neosnovano su preknjižene u korist prihoda, iako se radi o sredstvima dobivenim od Vlade Federacije BiH, od čega se 29.399 KM odnosi na ranije preuzete osnivačke uloge u zavisnom društvu u Pločama, a 250.000 KM na doznačana sredstva istom društvu, u svrhu dokapitalizacije. Provedeni računovodstveni postupak nije u skladu sa zahtjevima iz tačke 1., 7. i 9. MRS 18 – Prihodi, obzirom da se nisu ispunili uslovi za priznavanje prihoda, zbog čega ni iskazana vrijednost udjela u povezanim licima u inostranstvu nije usaglašena sa odgovarajućim pozicijama obaveza i kapitala po istom osnovu, o čemu je obrazloženo u tački 4.9. Izvještaja;
4. Uprava nije u potpunosti usvojila, implementirala i nadzirala kontrolne postupke vezane za značajnije procese poslovanja. Nisu donesani svi interni akti za sve važnije procese poslovanja tako da je otvorena mogućnost da se odobravaju transakcije iskazane u finansijskim izvještajima bez utvrđenih pravila, o čemu je obrazloženo u tački 4.3. Izvještaja;

Mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske izvještaje imaju stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, finansijski položaj privedenog društva „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo na dan 31.12.2010. godine, rezultate poslovanja i novčani tok za godinu koja je završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje privedenog društva „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo u toku 2010. godine za naprijed navedene kvalifikacije nije bilo usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 11.03.2011. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	5
3.	REZIME DATIH PREPORUKA	5
4.	NALAZI I PREPORUKE	6
4.1	Prethodno iskustvo sa klijentom i ostale kontrole nadležnih organa	6
4.2	Obavljanje registrovane djelatnosti i zakonska usklađenost	6
4.3	Sistem internih kontrola	10
4.4	Planiranje i izvještavanje	11
4.5	Stalna sredstva	12
4.6	Potraživanja	13
4.7	Novac i novčani ekvivalenti	16
4.8	Obaveze	16
4.9	Kapital	19
4.10	Prihodi	20
4.11	Rashodi	21
4.12	Finansijski rezultat	22
4.13	Sudski sporovi	23
4.14	Nabavke	23
4.15	Zaključak	23
5.	KOMENTAR	25

B I L A N S S T A N J A na dan 31.12.2010. godine

Neto iznos

Pozicija	Tekuće godine	Prethodne godine
UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	-	-
STALNA SREDSTVA	8.415.690	339.837
Stalna nematerijalna sredstva	2.270	3.070
Računarski programi – software	2.270	3.070
Nekretnine, postrojenja i oprema	54.021	57.368
Zemljišta	-	-
Građevinski objekti	-	-
Postrojenja, oprema i transportna sredstva	21.464	26.599
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	32.557	30.769
Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	-	-
Dugoročna finansijska ulaganja i zajmovi	8.359.399	279.399
Dugoročna razgraničenja	-	-
TEKUĆA SREDSTVA	3.878.712	7.731.583
Zalihe	2.558	-
Potraživanje od prodaje	603.485	39.144
Druga kratkoročna potraživanja	340.240	28.226
Kratkoročni finansijski plasmani	2.880.894	7.575.210
Novac i novčani ekvivalenti	54.093	89.003
Aktivna vremenska razgraničenja	-	-
UKUPNA AKTIVA	12.294.402	8.071.420
KAPITAL	7.612.832	7.601.282
Upisani osnovni kapital	50.000	50.000
Revalorizacijske i prenesene rezerve	-	-
Ostale rezerve	7.466.315	7.466.315
Akumulirana (zadržana) dobit	97.623	85.663
Akumulirani (zadržani) gubitak	1.106	696
OBAVEZE	4.681.570	470.138
Dugoročne obaveze	4.300.723	261.239
Kratkoročne obaveze	380.847	208.899
UKUPNA PASIVA	12.294.402	8.071.420

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje. Nadzorni Odbor je donio Odluku br. 80/11 o utvrđivanju finansijskih izvještaja za 2010.godinu i Odluku br. 81/11 o prijedlogu raspodjele dobiti za 2010.godinu od 28.02.2011.godine, a radi predaje finansijskih izvještaja ovlaštenoj instituciji.

BILANS USPJEHA
za period 01.01. – 31.12.2010. godine

Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihod od prodaje	541.749	68.460
Troškovi za prodano	-	-
Bruto dobit	541.749	68.460
Bruto gubitak	-	-
Troškovi distribucije	924.112	712.033
Troškovi uprave i administracije	-	-
Drugi operativni rashodi	-	-
Dobit od operativnih aktivnosti	-	-
Gubitak od operativnih aktivnosti	382.363	643.573
Prihodi od ulaganja u drugim povezanim društvima	340.000	-
Drugi finansijski prihodi	166.996	125.577
Ostali prihodi	1.885	626.028
Rashodi po osnovu kamata	61.728	20.924
Drugi finansijski rashodi	19.122	33.594
Ostali rashodi	20.796	30
Dobit prije poreza	24.872	53.484
Gubitak prije poreza	-	-
Porez na dobit	4.020	5.425
Neto dobit perioda	20.852	48.059
Gubitak perioda	-	-

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje. Nadzorni Odbor je donio Odluku br. 80/11 o utvrđivanju finansijskih izvještaja za 2010.godinu i Odluku br. 81/11 o prijedlogu raspodjele dobiti za 2010.godinu od 28.02.2011.godine, a radi predaje finansijskih izvještaja ovlaštenoj instituciji.

**IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA za 2010. godinu,
zaključno sa 31.12.2010. godine**

(INDIREKTNA METODA)

O p i s	Oznaka	IZNOS Tekuća godina	IZNOS Prethodna godina
Gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti			
1 Neto dobit (gubitak)		20.852	48.059
Usklađivanje za:			
2 Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	800	710
3 Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	-	-
4 Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	9.212	13.040
5 Rashodi (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	1.891	-
6 Usklađivanje po osnovu finansijskih stalnih sredstava	+(-)	-	-
7 Nerealiz.rash.(prihodi) kod razm.valuta na trž. (kursne razlike)	+(-)	-	-
8 Ostala uskl. za neg.stavke i tok.koji se odnose na ulag.i fin.akt.	+(-)	-	-
9 Svega 2 do 8		10.012	13.750
10 Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	-	-
11 Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	(564.341)	(16.259)
12 Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	(312.014)	(19.804)
13 Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	-	-
14 Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	153.124	87.440
15 Povećanje (smanjenje) ostalih obaveza	+(-)	18.824	46.354
16 Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	2.000.000	(279.399)
17 Svega 10 do 16		1.295.593	(181.668)
18 A. Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		1.326.457	(119.859)
Novčani tok od ulagačkih aktivnosti			
19 Nabavka (prodaja) stalnih nematerijalnih sredstava	- (+)	(5.865)	(4.378)
20 Nabavka (prodaja) stalnih materijalnih sredstava	- (+)	-	-
21 Sticanje (otuđenje) udjela u zavisnim društvima	- (+)	(8.080.000)	-
22 Sticanje (otuđenje) udjela u pridruženim pravnim licima	- (+)	-	-
23 Dati zajmovi (povrat zajmova) pravnim licima u grupi	- (+)	4.573.619	(4.832.731)
24 Dati zajmovi (povrat zajmova) dr. povezanim pravnim licima	- (+)	-	-
25 Sticanje (otuđenje) drugih ulaganja	- (+)	-	-
26 Dati zajmovi (povrat zajmova) drugim pravnim licima	- (+)	120.697	(2.742.479)
27 Ostali tokovi od ulagačkih aktivnosti	- (+)	-	-
28 B. Neto gotovinski tok od ulagačkih aktivnosti (19 do 27)		(3.391.549)	(7.580.488)
Novčani tok od finansijskih aktivnosti			
29 Primici od izdavanja dionica i ost.oblika form.i poveć kapitala	+	-	7.466.315
30 Otkup (iskup) dionica i ostalih oblika kapitala	-	-	-
31 Nabavka (prodaja) vlastitih dionica	- (+)	-	-
32 Primljena (pozajmljena) sredstva	+ (-)	2.500.000	759.213
33 Povrat pozajmljenih sredstava	(-)	(460.516)	(529.935)
34 Plaćanje dividendi	(-)	-	-
35 Ostali troškovi od finansijskih aktivnosti	- (+)	(9.302)	5.424
36 C. Neto gotovinski tok od finansijskih aktivn. (29 do 35)		2.030.182	7.701.017
37 Neto povećanje (smanjenje) gotov. na rač.i blagajni (A+B+C)		(34.910)	670
38 Početno stanje gotovine na računu i blagajni		89.003	88.333
39 Konačno stanje gotovine na računu i u blagajni		54.093	89.003
40 Neto povećanje (smanjenje) gotov. na rač.i blagajni (39-38)		(34.910)	670

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje. Nadzorni Odbor je donio Odluku br. 80/11 o utvrđivanju finansijskih izvještaja za 2010.godinu i Odluku br. 81/11 o prijedlogu raspodjele dobiti za 2010.godinu od 28.02.2011.godine, a radi predaje finansijskih izvještaja ovlaštenoj instituciji.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU
za period koji završava na dan 31.12.2010. godine

Vrste promjene u kapitalu	Upisani vlasnički kapital	Revaloriz. rezerve	Ostale rezerve	Akumulir. neras.dobit/nepokr.gub.	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2008. godine	50.000	-	-	31.484	81.484
Učinci promj. u račun. politikama	-	-	-	-	-
Učinci ispravke grešaka	-	-	-	-	-
Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2008. godine, odnosno, 01.01.2009. godine	50.000	-	-	31.484	81.484
Učinci reval.materij.i nem.sreds.	-	-	7.466.315	-	7.466.315
Učinci revalor.dugor.finans.plas.	-	-	-	-	-
Kursne razlike nastale tr.u str.v.	-	-	-	-	-
Ostali dobiti (gubici) perioda	-	-	-	-	-
Neto dobit (gubitak) perioda	-	-	-	53.483	53.483
Objavljene divid.i drugi oblici raspodjele dobiti i pokr.gubitka	-	-	-	-	-
Emisija dion.kapitala i dr.oblici	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2008. godine	50.000	-	7.466.315	84.967	7.601.282
Učinci promj. u račun. politikama	-	-	-	-	-
Učinci ispravke grešaka	-	-	-	(9.302)	(9.302)
Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2009. godine, odnosno, 01.01.2010. godine	50.000	-	7.466.315	75.665	7.591.980
Učinci reval.materij.i nem.sreds.	-	-	-	-	-
Učinci revalor.dugor.finans.plasm.	-	-	-	-	-
Kursne razlike nastale tr.u str.v.	-	-	-	-	-
Ostali dobiti (gubici) perioda koji nisu iskazani u bilansu uspjeha	-	-	-	-	-
Neto dobit (gubitak) perioda	-	-	-	20.852	20.852
Objavljene divid.i drugi oblici raspodjele dobiti i pokr.gubitka	-	-	-	-	-
Emisija dionič.kapitala i dr.oblici	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2010. godine	50.000	-	7.466.315	96.517	7.612.832

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje. Nadzorni Odbor je donio Odluku br. 80/11 o utvrđivanju finansijskih izvještaja za 2010.godinu i Odluku br. 81/11 o prijedlogu raspodjele dobiti za 2010.godinu od 28.02.2011.godine, a radi predaje finansijskih izvještaja ovlaštenoj instituciji.

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
PRIVREDNOG DRUŠTVA „TERMINALI FEDERACIJE“ D.O.O. SARAJEVO
ZA 2010. GODINU**

1. UVOD

Privredno društvo za skladištenje tečnih goriva „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu – Društvo) osnovano je Odlukom Vlade Federacije BiH, broj: 599/03, od 23.10.2003. godine i Odlukom o izmjeni Odluke o osnivanju, broj: 89/05, od 17.12.2005. godine. Društvo je upisano u registar Kantonalnog suda u Sarajevu po Rješenju, broj: UF/I-2093/04, od 23.11.2004. godine, sa osnovnim kapitalom u iznosu od 50.000 KM, u 100 % vlasništvu Federacije BiH.

Sjedište Društva je u Sarajevu, u ulici Hamdije Čemerlića broj 2.

Ovlaštenja vlasnika državnog kapitala vrši Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu – resorno ministarstvo).

Unutrašnja organizacija Društva uređena je Statutom i Pravilnikom o radu, u okviru kojeg je i Sistematizacija radnih mjesta. Prema istim aktima, Društvo organizuje rad putem Generalne direkcije i podružnica. U okviru Generalne direkcije organizovani su Kabinet generalnog direktora, pet sektora i jedna služba, dok podružnice, kao posebne poslovne jedinice čine terminali u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Bihaću.

Terminal Ploče je posebna organizaciona jedinica Društva, koja je organizirana i posluje u skladu sa zakonskim propisima Republike Hrvatske.

Prema podacima nadležne službe, na dan 31.12.2010. godine, bilo je zaposleno 14 uposlenika.

Na datum bilansa Društvo je dalo izjavu da su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu – MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (u daljem tekstu – MRS).

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji i usklađenost poslovanja Društva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše revizije je da na osnovu provedene revizije izrazimo mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procijenu da li Uprava i rukovodioci primjenjuju zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola uspostavljenih u svrhu zaštite imovine, kao i sposobnost da otkrivaju i spriječavaju značajno pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Zbog ograničenja vremena i resursa, revizijom nismo obuhvatili cjelokupno područje poslovanja, niti smo ispitivali sve transakcije. Sistemom uzorka ispitali smo procese koji se odnose na obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti, zakonsku i usklađenost sa općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, planiranje poslovnih aktivnosti i sa njima povezane račune vezane za sredstva, obaveze i kapital, prihode i rashode, uključujući značajnije troškove poslovanja.

Obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške nisu otkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja koja smo smatrali bitnim, a vezana su za finansijsko izvještavanje.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2010. godinu, konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti. U cilju otklanjanja istih, dali smo slijedeće preporuke:

- *Intenzivirati aktivnosti na ulasku u posjed i preuzimanju imovine dobivene na upravljanje i raspolaganje. Nakon ulaska u posjed, a radi realnog iskazivanja stalnih sredstava, izvršiti procjenu fer vrijednosti dodijeljene imovine, shodno zahtjevima iz tačke 23. MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći.*
- *Istovremeno, radi realnog iskazivanja i vrijednosnog usklađivanja dugotrajne materijalne imovine, u svojstvu vlasnika, odmah inicirati i poduzeti sve neophodne aktivnosti na procjeni imovine i u zavisnom društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, shodno zahtjevima MSFI i MRS, a prije svih MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.*
- *Unaprijediti kontrolne aktivnosti. Postojeće akte doraditi i usaglasiti sa važećom zakonskom regulativom, a donijeti sve ostale značajnije interne akte. Donesene akte implementirati i kontinuirano nadzirati u procesu poslovanja.*
- *Shodno odredbama člana 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, donijeti akt o računovodstvu i računovodstvenim politikama, kojim će se urediti organizacija računovodstva i računovodstvene politike usklađene sa zahtjevima iz MSFI i MRS.*
- *Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, definisati politike potraživanja kako bi iste bile razrađene i u potpunosti usaglašene prema zahtjevima MRS i MSFI.*
- *Provoditi procedure javnih nabavki u skladu a Zakonom o javnim nabavkama kod odabira poslovnih banaka u narednom periodu kod otvaranja transakcijskih računa.*
- *Donijeti pisane procedure kojim će biti regulisano upravljanje gotovinom i njihovim ekvivalentima.*
- *Sve računovodstvene postupke provoditi u skladu sa općeprihvaćenim računovodstvenim pravilima, uz dosljednu primjenu i poštivanje zahtjeva iz MSFI i MRS.*
- *Poboljšati i unaprijedi efikasnost poslovanja. U svim slučajevima stvaranja obaveza prioritet treba da bude zaštita imovine.*
- *Donošenjem internih akata urediti vrednovanje i iskazivanje prihoda u skladu sa standardima.*
- *Postojeće akte doraditi i usaglasiti sa važećom zakonskom regulativom. Donijeti i ostale akte kojima će se urediti svi značajniji troškovi poslovanja. Donesene akte dosljedno i u potpunosti poštivati.*

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Prethodno iskustvo sa klijentom i ostale kontrole nadležnih organa

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH po prvi put obavlja reviziju finansijskih izvještaja predmetnog klijenta.

Reviziju finansijskih izvještaja za 2008. godinu obavila je revizorska kuća „EXPERT“ d.o.o. Zenica. Dato je uslovno mišljenje, a u napomeni datoj u tom revizorskom izvještaju navedeno je „Društvo je od Vlade Federacije BiH dobilo na raspolaganje i korištenje imovinu, ali ista nije uknjižena u poslovnim knjigama Društva uslijed problema oko rješavanja imovinsko-pravnog statusa imovine“.

Kontrolu prijavljivanja i uplate PDV za period od 01.02.2006. do 30.04.2009. godine, obavila su ovlaštena lica Uprave za indirektno oporezivanje. Provedenom kontrolom utvrđene su i izmirene dodatne PDV obaveze u ukupnom iznosu od 37.254 KM.

4.2 Obavljanje registrovane djelatnosti i zakonska usklađenost

Društvo je osnovano Odlukom Vlade Federacije BiH o osnivanju Privrednog društva za skladištenje tečnih goriva „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo, broj: V 599/03, od 23.10.2003. godine. Osnivač Društva je Vlada Federacije BiH, u ime Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema istoj Odluci, uključujući njene izmjene i dopune (u daljem tekstu – Odluka o osnivanju), Federacija BiH na Društvo prenosi pravo upravljanja i raspolaganja nad slijedećom imovinom:

- imovinu – terminale tečnih goriva Državne direkcije robnih rezervi bivše SFRJ i Direkcije robnih rezervi bivše SR BiH;
- imovinu – terminale tekućih tereta u Pločama, Republika Hrvatska;
- imovinu privrednog društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo u terminalima tečnih goriva u Sarajevu, Blažuj-Ilidža, ul.Vlakovo b.b., u Mostaru, ul.Opine b.b. i Tuzli – Živinice, ul.Magistralni put b.b.;
- udjela privrednog društva „Energoinvest“ d.d. Sarajevo i Kantona Sarajevo u privrednom društvu „Terminal Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo;
- osnivačka prava i kapital privrednog društva „Energoinvest“ d.d. Sarajevo u trgovačkom društvu „Energopetrol-Ploče“ d.d. Ploče, Republika Hrvatska.

U cilju realizacije Odluke o osnivanju, Vlada Federacije BiH je 31.10.2005. godine donijela i Odluku o identifikaciji i prijenosu imovine privrednog društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo čiji je kapital predmet tendera za provođenje procesa privatizacije/dokapitalizacije, broj: V broj 556/2005, a 23.03.2006. godine i izmjene i dopune iste (u daljem tekstu – Odluka o prijenosu imovine), kojom je organe upravljanja istog društva obavezala da osiguraju donošenje svih potrebnih odluka.

Nakon što je Vlada Federacije BiH, u ime Federacije BiH, od preduzeća „Energoinvest“ d.d. Sarajevo preuzela osnivačka prava i obaveze po Ugovoru od 06.01.2006. godine, istoga dana je posebnim Ugovorom prenijela na Društvo 100 % temeljni kapital u trgovačkom društvu „Energopetrol Ploče“ d.d. Ploče, Republika Hrvatska, u iznosu od 110.000 HRK (Hrvatskih kuna), kao i osnivačka prava i obaveze po tom osnovu i ukupni efektivni kapital u iznosu od 6.317.582 HRK, iskazan na dan 31.12.2003. godine.

Preuzimanjem osnivačkih prava i obaveza, Društvo je preuzelo i upravljanje u trgovačkom društvu u Pločama¹).

Na osnovu Odluke o prijenosu imovine i njene izmjene i dopune od 23.03.2006. godine, između Vlade Federacije BiH i društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo zaključen je Ugovor o utvrđivanju i načinu izmirenja obaveza i potraživanja između Vlade Federacije BiH i Energopetrol-a d.d. Sarajevo, broj: 03-17-1280/06, od 03.08.2006. godine. Prema istom Ugovoru, obaveze „Energopetrol“-a prema Budžetu Federacije BiH na dan 31.05.2005. godine iznose 33.152.688 KM, a istovremeno, potraživanja „Energopetrol“-a od Vlade Federacije BiH, po osnovu naknade za terminale ustupljene Društvu iznose 13.282.892 KM.

U vezi naprijed navedenih odluka, Skupština društva „Energopetrol“ je 31.08.2006. godine donijela pojedinačne odluke o prijenosu imovine Terminala tečnih goriva u Pločama, Živinicama, Mostaru i Blažuju, u knjigovodstvenoj vrijednosti od 13.282.892 KM. Istim odlukama „Energopetrol“ se obavezuje da nakon prijenosa imovine, Federaciji BiH preda i svu relevantnu dokumentaciju vezanu za pravni status iste imovine.

Dana, 08.09.2006. godine, između Društva i „Energopetrol“-a zaključen je Sporazum o poslovnoj saradnji. Prema istom Sporazumu, Društvo nudi usluge zakupa skladišnih prostora za skladištenje naftnih derivata, motornih ulja i maziva i drugih roba, uz preuzimanje sadašnjih zaposlenika „Energopetrol“-a. S druge strane, „Energopetrol“ nudi snabdijevanje Društva naftnim derivatima, usluge transporta i distribucije naftnih derivata, motornih ulja i maziva, usluge zamjene uskladištene robe i zadržavanje rezervi robe i ustupanje sadašnjih zaposlenika.

Krajem 2006. godine, Vlada Federacije BiH je posebnim ugovorom na Društvo prenijela investiciona ulaganja u Hotelu „Maršal“ na Bjelašnici, u iznosu od 8.845.277 KM, kao i neevidentiranu i naknadno iskrsnu (eventualno) imovinu „Energopetrol“-a u BiH i izvan BiH.

Društvo je preuzelo i upravljanje u trgovačkom društvu u Pločama¹) - Preuzeto trgovačko društvo u Pločama promijenilo je naziv i posluje pod firmom „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče. Prema Odluci Skupštine društva „Energopetrol“ d.d., broj: S-05/06, od 31.08.2006. godine, knjigovodstvena vrijednost imovine Terminala tečnih goriva u Pločama iznosi 5.332.351 KM. Prilikom preuzimanja trgovačkog društva u Pločama, a ni nakon toga, nije vršena procjena imovine, a samim tim ni vrijednosno usklađivanje iste. Prema nezvaničnim saznanjima i navodima odgovornih lica, vrijednost imovine u Pločama iznosi nekoliko stotina miliona KM. Međutim, u bilanci stanja istog društva, vrijednost iskazane imovine na dan 31.12.2010. godine iznosi 42.634.071 HRK (Hrvatskih kuna, u protuvrijednosti od cca 12.010.000 KM), od čega se najveći dio u iznosu od 38.216.069 HRK (cca 10.766.000 KM) odnosi na nematerijalnu imovinu (koncesije, patente, licence, softver i ostala prava), manji dio u iznosu od 4.324.025 HRK (cca 1.218.000 KM) predstavlja materijalnu imovinu (građevinski objekti, postrojenja i oprema), a preostalih 93.977 HRK (cca 26.000 KM) čine dugoročna potraživanja. Obzirom na naprijed navedeno, više je nego izvjesno da iskazana vrijednost imovine u zavisnom društvu u Pločama nije realna.

Dana, 09.01.2007. godine, od strane Društva i „Energopetrol“-a formirana je zajednička komisija za primopredaju pravne, finansijske i tehničke dokumentacije za terminale tečnih goriva i investicionom ulaganju u hotel „Maršal“ na Bjelašnici. Dana, 08.05.2007. godine, između istih ugovornih strana zaključen je Aneks 1. na ranije zaključeni Sporazum o poslovnoj saradnji, prema kojem Društvo od „Energopetrol“-a preuzima 100 (stotinu) sadašnjih zaposlenika istog društva.

Na osnovu svih donesenih, naprijed navedenih akata, zaključenih ugovora i sporazuma, dana, 08.05.2007. godine između „Energopetrol“-a i Društva zaključen je Protokol o primopredaji imovine terminala tečnih goriva u Pločama, Blažuju, Mostaru i Živinicama, kojim se utvrđuju aktivnosti u vezi sa preuzimanjem predmetne imovine.

S tim u vezi, dana 14.05.2007. godine, zajednička Komisija sačinila je Zapisnik o primopredaji imovine i dokumentacije za Terminale tečnih goriva u Blažuju, Mostaru i Živinicama i investicionom ulaganju u hotel „Maršal“ na Bjelašnici, u kojem se pored ostalog navodi da je potpisivanjem naprijed navedenog protokola i predmetnog zapisnika izvršena konačna primopredaja imovine i dokumentacije navedenih terminala i investicionog ulaganja u hotel „Maršal“ na Bjelašnici sa „Energopetrol“-a na Društvo.

Naprijed navedeno potvrđeno je i zajedničkim Protokolom od 21.05.2007. godine.

Početak 2008. godine, Vlada Federacije BiH izmirila je obaveze prema društvu „Energopetrol“, po osnovu naknade za terminale ustupljene Društvu, u knjigovodstvenoj vrijednosti od 13.282.892 KM, nakon čega je „INA/MOL“, Konzorcij koji je kupio „Energopetrol“, po osnovu Ugovora o dokapitalizaciji društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, na posebno otvoreni račun doznačio sredstva u iznosu od 10.200.000 KM.

Nemamo saznanja, da je pomenuti konzorcij izmirio preostale obaveze prema Budžetu Federacije BiH, što je trebalo izvršiti nakon njegove dokapitalizacije.

Dana, 24.09.2008. godine, Vlada Federacije BiH je na osnovu sačinjenih sanacionih programa terminala i rezervoara donijela Odluku o odobravanju prijenosa sredstava uplaćenih na ime dokapitalizacije od Konzorcija „INA/MOL“ privrednom društvu „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo broj: V broj 816/08, prema kojoj se od sredstava u iznosu od 10.200.000 KM, odobrava prijenos sredstava u iznosu od 8.212.924 KM. Prema istoj Odluci, od ukupno odobrenih sredstava, najveći dio u iznosu od 7.616.315 KM namijenjen je za sanaciju dijela terminala tečnih goriva i LPG rezervoara u Mostaru, Živinicama i Blažuju, a preostalih 596.609 KM za pokriće troškova poslovanja. Sastavni dio Odluke su elaborati procjene sanacije istih terminala i rezervoara.

Na osnovu naprijed navedene odluke, u novembru 2008. godine iz Budžeta Federacije BiH na račun Društva doznačeno je 600.000 KM, dok je najveći dio odobrenih sredstava u iznosu od 7.612.924 KM uplaćen u aprilu i maju 2009. godine.

Nakon što je Uprava dala Saglasnost o uknjižbi imovine isknjižene iz poslovnih knjiga „Energopetrol“-a u poslovne knjige, dana, 29.01.2009. godine, Nadzorni odbor Društva donio Odluku o uknjižbi iste imovine u vrijednosti od 13.282.892 KM, dakle, u istoj vrijednosti u kojoj je ista isknjižena iz poslovnih evidencija „Energopetrol“-a. Istovremeno, Nadzorni odbor Društva donio je i Odluku o imenovanju Komisije za izvršenje fizičkog popisa ove imovine. Komisija je izvršila popis o čemu je sačinila Izvještaj od 18.02.2009. godine.

Na zahtjev Društva, „Energopetrol“ je 17.03.2009. godine dostavio kopije knjigovodstvene dokumentacije predmetne imovine, isknjižene iz poslovne evidencije iste firme.

I pored svih donesenih akata i provedenih aktivnosti, dodijeljenu imovinu Društvo nije evidentiralo u svoje poslovne knjige, niti je ušlo u njen posjed i od iste ne ostvaruje nikakve ekonomske koristi. U dosadašnjem periodu nisu vršena ni ulaganja u predmetne terminale i rezervoare, iako su za sanaciju istih, na osnovu prethodno sačinjenih sanacionih programa dobivena

značajna sredstva. Ovu imovinu i dalje koristi Konzorcij „INA/MOL“. Izuzetak su terminali u zavisnom društvu u Luci Ploče²), koje je Društvo preuzelo i koje posluje kao posebno pravno lice.

Prema izjavama odgovornih lica, osnovni razlog zbog kojeg Društvo nije ušlo u posjed ove imovine su neokončane aktivnosti na upisu vlasništva, jer kako navode, isto će realizovati, odnosno, dodijeljenu imovinu evidentirati u poslovne knjige i ući u posjed iste, tek nakon što od nadležnih općinskih organa i sudova dobiju rješenja o upisu vlasništva nad istom. Aktivnosti na upisu vlasništva započeli su u 2008. godini.

Ne možemo se složiti sa naprijed navedenim navodima iz slijedećih razloga:

Naime, Odlukom o osnivanju, Vlada Federacije BiH je na Društvo prenijela pravo upravljanja i raspolaganja predmetnom imovinom. Na osnovu iste Odluke i ostalih naprijed navedenih akata, Društvo je trebalo izvršiti procjenu dodijeljene imovine i istu evidentirati u svoje poslovne knjige, ući u posjed iste, izvršiti djelimičnu sanaciju namjenski dodijeljenim sredstvima iz Budžeta Federacije BiH, koristiti je i od iste ostvarivati ekonomske koristi, a uporedo s tim voditi i aktivnosti na prenosu ostalih prava na istu. Posebno ako se ima u vidu da sva ova imovina i nije upisana kao imovina „Energopetrol“-a (npr. imovina u Blažuju vodi se na fizičkim licima), kao i općepoznatu neefikasnost i sporost u realizaciji ovakvih postupaka, koji mogu trajati i više godina.

Mi smatramo da je i zaključivanje Sporazuma o poslovnoj saradnji sa društvom „Energopetrol“ sa pozicije interesa Društva bilo nepotrebno i isti nije u skladu sa važećim zakonskim propisima. Pored stvaranja obaveze po osnovu preuzimanja i zapošljavanja 100 uposlenika „Energopetrol“-a, što je trebalo riješiti kroz Program privatizacije istog preduzeća i sam postupak zaključivanja ovakvog sporazuma o poslovnoj saradnji netransparentan je i nije u skladu sa važećim propisima o javnim nabavkama.

Imajući u vidu naprijed navedeno, smatramo da do sada poduzete aktivnosti na ulasku u posjed dodijeljene imovine i stvaranje neophodnih uslova za obavljanje djelatnosti zbog kojih je Društvo osnovano nisu bile dovoljne. Upis vlasništva u zemljišnim knjigama ni u kom slučaju nije mogao da bude razlog što se do sada nije ušlo u posjed ove imovine, koja je odlukama Vlade Federacije dodijeljena Društvu na upravljanje i raspolaganje. Posebno ako se ima u vidu da su predmetni terminali isknjiženi iz poslovnih evidencija društva „Energopetrol“, da je Vlada Federacije BiH za iste uplatila potrebna sredstva i da su protokoli i zapisnici o primopredaji istih potpisani prije više od tri godine.

Obzirom na naprijed navedeno, ne možemo prihvatiti dato obrazloženje i razloge zbog kojih se nije ušlo u posjed dodijeljene imovine, a posebno ako se ima u vidu da je takvim odnosom prema imovini omogućeno Konzorciju „INA/MOL“ da u proteklom periodu (više od tri godine) koristi predmetnu državnu imovinu, koja je isknjižena iz poslovnih knjiga njegovog prednika i sa kojom još uvijek raspolaže. Stoga je više nego izvjesno da je ovakvom poslovnom politikom i neefikasnošću Uprave, posebno Uprave iz ranijeg perioda, ali i nedovoljnim angažmanom i neadekvatnom podrškom organa upravljanja i resornog ministarstva, u proteklom periodu Federaciji BiH nanesena materijalna šteta.

Preporuke:

Intenzivirati aktivnosti na ulasku u posjed i preuzimanju imovine dobivene na upravljanje i raspolaganje. Nakon ulaska u posjed, a radi realnog iskazivanja stalnih sredstava, izvršiti procjenu fer vrijednosti dodijeljene imovine, shodno zahtjevima iz tačke 23. MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći.

Terminali u zavisnom društvu u Luci Ploče²) - radi se o društvu „Naftni Terminali Federacije“ d.o.o. Ploče. Prema zemljišnom knjižnom izvratku KO Komin, Ploče, od 04.07.2008. godine, imovina (zgrada, rezervoar-terminal tekućih tereta i industrijsko dvorište) upisana je u vlasničkom listu sa udjelom 1/1 na društvo „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče. U teretnom listu upisano je založno pravo na imovini radi osiguranja kredita u iznosu od 2,2 miliona USD u korist kompanije „Deltagrup Limited“ London, te u korist „OTP Banke“ d.d. Zadar, radi osiguranja potraživanja po kreditu u iznosu od 3 miliona USD. Prema izjavama odgovornih lica Društva, nakon što su vraćena sredstva kompaniji „Deltagrup Limited“, krajem 2010. godine, brisano je založno pravo koje je glasnilo na ime iste kompanije, tako da je ostalo samo založno pravo na ime navedene banke po osnovu kredita koji se uredno otplaćuje.

Istovremeno, radi realnog iskazivanja i vrijednosnog usklađivanja dugotrajne materijalne imovine, u svojstvu vlasnika, odmah inicirati i poduzeti sve neophodne aktivnosti na procjeni imovine i u zavisnom društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, shodno zahtjevima MSFI i MRS, a prije svih MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Neovisno o aktivnostima vezanim za prenos imovine društva „Energopetrol“, Vlada Federacije BiH je krajem 2006. godine donijela i odluke o davanju na upravljanje i raspolaganje nekretnina i prateće dokumentacije, preuzete od Direkcije robnih rezervi, Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije. Prema istim odlukama, Društvu je dato na korištenje sedam skladišta tečnih goriva i pet poslovnih prostora na području Federacije BiH. Uglavnom se radi o devastiranim objektima za čiju adaptaciju i dovođenje u upotrebno stanje treba uložiti značajna finansijska sredstva.

Prema izjavama odgovornih, ni svi ovi objekti nisu preuzeti. Neke od prostora još uvijek koriste boračka udruženja.

Posebnim sporazumima utvrđeni su međusobni odnosi u pogledu naknade komunalnih usluga i održavanja infrastrukture, ali i ostala prava i obaveze.

Tako je Sporazumom o davanju na privremeno korištenje nekretnina i prateće dokumentacije, broj: 126/06, od 27.09.2006. godine, zaključenim sa Vladom Federacije BiH, Društvo preuzelo i obavezu plaćanja svih komunalnih usluga, uključujući i njihovo fizičko obezbjeđenje. U tu svrhu, za obezbjeđenje četiri značajnija objekta angažovana je zaštitarska agencija.

U sadašnjim uslovima Društvo od ove imovine, sa izuzetkom jednog poslovnog prostora, ne ostvaruje nikakvu ekonomsku korist. Poseban problem predstavljaju devastirana skladišta koja su nekada imala strateški značaj. Obzirom na stanje i vrstu ovih objekata, njihovu lokaciju i dislociranost, upitna je opravdanost njihovog davanja na korištenje i upravljanje Društvu. Smatramo da u sadašnjoj situaciji i uslovima privređivanja ista nisu perspektivna i profitabilna, već samo opterećuju tekuće poslovanje i utiču na likvidnost. Samo u 2010. godini, komunalne i usluge fizičkog obezbjeđenja ovih objekata iznosile su preko 200.000 KM, što predstavlja 1/5 ukupnih rashoda. Istovremeno, od strane Vlade Federacije BiH, kao osnivača, u istoj godini, ni po tom osnovu nisu doznačena sredstva.

Obzirom na naprijed navedeno, smatramo da bi ovi objekti, u sadašnjim uslovima i okolnostima, više koristili budžetskim, neprofitabilnim upravama ili institucijama, a ne Društvu, osnovanom kao privredno društvo radi ostvarenja dobiti.

4.3 Sistem internih kontrola

Provedenom revizijom utvrdili smo da sistem internih kontrola nije uspostavljen u mjeri da obezbjedi razumno uvjerenje da su postignuti postavljeni osnovni ciljevi poslovanja, a prije svih efikasno upravljanje i poslovanje i adekvatna zaštita imovine. Društvo u značajnom dijelu nije uredilo kontrolne aktivnosti koje predstavljaju politike i procedure postupanja uposlenih u provođenju poslovnih aktivnosti.

Prema Statutu, Upravu čini generalni direktor i izvršni direktori.

U dosadašnjem periodu poslovanja Društvo svoju organizaciju i poslovanje nije uskladilo sa Statutom i Pravilnikom o radu. Nisu imenovani izvršni direktori, podružnice ne funkcionišu, a većina sistematizovanih mjesta nije popunjena. Dosadašnji period karakterišu i česte promjene rukovodnih lica. Sadašnji generalni direktor, koji jedini čini Upravu imenovan je u oktobru 2009. godine.

Društvo nije usvojilo ni sva značajnija pravila i procedure. Doneseni su samo neki akti, ali isti nisu u potpunosti usaglašeni sa važećom regulativom. Odluka o osnivanju i Statut nisu usaglašeni sa odlukom o preraspodjeli dijela sredstava kojom je povećan osnovni kapital, a samim tim nije izvršena ni promjena upisa i povećanje osnovnog kapitala kod nadležnog registarskog suda. Pravilnik o radu iz 2007. godine, u dijelu kojim su uređene plaće, nije usaglašen sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", broj: 12/09). Nije donesen jedan od značajnijih, akt o računovodstvu i računovodstvenim politikama, shodno članu 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, ali ni akti o javnim nabavkama, finansijskom poslovanju i ostali akti kojima bi se uredili određeni troškovi poslovanja.

Društvo nije uskladilo svoje poslovanje, organizaciju i upravljanje ni sa Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji BiH. Nisu uspostavljeni i organizovani svi potrebni organi, niti su uređene kontrolne aktivnosti

koje predstavljaju politike i procedure rada i postupanja uposlenika u obavljanju poslova iz nadležnosti. Nije organizovan Odbor za reviziju, niti je uspostavljen Odjel za internu reviziju. Prema navodima odgovornih lica, razlog za neusklađivanje je član 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH („Sl.novine Federacije BiH“ br: 81/08) kojim je definisan pojam javnih preduzeća i nejasnoće u vezi njegove primjene. Obzirom da istim članom nije navedena djelatnost Društva, kao djelatnost koju obavljaju javna preduzeća, niti je od strane Osnivača utvrđena kao djelatnost od javnog društvenog interesa, u junu 2009. godine od resornog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije zatraženo je tumačenje i pojašnjenje. Iako je od zahtjeva proteklo skoro dvije godine, prema izjavama odgovornih, odgovor ministarstva još uvijek nisu dobili.

Neovisno o tome, smatramo da Društvo, u smislu člana 2. istog Zakona, ima status javnog preduzeća i da s tim u vezi, svoje poslovanje i organizaciju treba da uskladi sa pomenutim zakonom zbog slijedećeg razloga:

Iako Odlukom o osnivanju, a niti nekim drugim aktom Vlade Federacije BiH, u svojstvu osnivača, nije definisano da li je djelatnost koju obavlja Društvo od javnog društvenog interesa, istom odlukom je na Društvo preneseno pravo na upravljanje značajnom imovinom, osnivačkim pravima i udjelima, dodijeljenim u svrhu obavljanja registrovane djelatnosti.

Neovisno o naprijed navedenom, smatramo da bi se potpunom implementacijom Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH cjelokupno poslovanje i upravljanje Društva u značajnoj mjeri unaprijedilo.

Zbog nefunkcionisanja internih kontrola, neefikasnosti Uprave i pasivnog odnosa organa upravljanja i resornog ministarstva, nisu okončane aktivnosti o preuzimanju imovine dodjeljenje odlukama Vlade FBiH.

Iako nam je u postupku revizije prezentirana dokumentacija o kontinuiranoj korespondenciji sa Vladom FBiH, Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije i Nadzornim odborom, nismo se uvjerali da su provedene aktivnosti bile dovoljne i učinkovite, obzirom da iste u konačnici nisu dale očekivane rezultate.

Preporuka:

Unaprijediti kontrolne aktivnosti. Postojeće akte doraditi i usaglasiti sa važećom zakonskom regulativom, a donijeti sve ostale značajnije interne akte. Donesene akte implementirati i kontinuirano nadzirati u procesu poslovanja.

4.4 Planiranje i izvještavanje

U Društvu ne postoji pisana metodologija planiranja. Služba plana i koordinacije u skladu sa svojim nadležnostima utvrđenim u Statutu Društva obavezna je da donosi planove kako za niže jedinice (podružnice) tako i za Društvo u cjelini. Osnov za donošenje Plana poslovanja Društva za 2010.godinu bili su raspoloživi kapaciteti, smanjenje negativnog uticaja-obezbjeđenje zaliha u raznim nepredviđenim situacijama, teritorijalna raspoređenost i povezanost sa željezničkim kolosijekom-smanjenje troškova transporta. Plan poslovanja za 2010.godinu usvojen je od strane Nadzornog odbora dana 16.12.2009.godine. Donesen je i Trogodišnji plan poslovanja za period 2009.-2011.godina. Nakon obavljene revizije utvrdili smo da u Društvu postoji jak uticaj okruženja u ovom procesu, koji otežava poslovanje. Taj uticaj se ogleda u čestim izmjenama uprave koje su se desile od osnivanja Društva, lošom koordinacijom sa Nadzornim odborom, Ministarstvom energije rudarstva i industrije i Vladom FBiH. Sve ovo se negativno odrazilo i u procesu planiranja, kao i realizacije planiranog.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u slijedećim iznosima:

		Ostvareno u 2009. godini	Planirano za 2010. godinu	Ostvareno u 2010. godini	Indeks (5:3)	Indeks (5:4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Ukupan prihod	820.065	1.447.000	1.050.630	128,11	72,60
II	Ukupni rashodi	766.581	1.414.500	1.025.758	133,80	72,51
III	Dobit – (I-II)	53.484	32.500	24.872	46,50	76,52
III	(Gubitak) – (II-I)	-	-	-	-	-

Društvo je na dan 31.12.2010.godine iskazalo ukupan prihod u iznosu od 1.050.630 KM, što je manje u odnosu na planirane za 396.370 KM ili 27,40%. Isti su veći u odnosu na prethodnu godinu za 230.565 KM ili 28,11%. Finansijski izvještaji na dan 31.12.2010.godine sačinjeni su u propisanom roku. Uz

iste su sačinjeni i Zabilješke i analiza finansijskih izvještaja za 2010. i 2009.godinu. Služba za finansijske poslove je sačinila izvještaj Generalnom direktoru sa svim osnovnim elementima poslovanja, a nakon toga je Nadzorni odbor donio Odluku br. 80/11 od 28.02.2011.godine o utvrđivanju finansijskih izvještaja za 2010.godinu.

4.5 Stalna sredstva

Knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava na datum bilansa iskazana je u slijedećim iznosima:

	31.12.2010.	31.12.2009.
STALNA SREDSTVA	8.415.690	339.837
Stalna nematerijalna sredstva	2.270	3.070
Nekretnine, postrojenja i oprema	54.021	57.368
Dugoročna finansijska ulaganja i zajmovi	8.359.399	279.399

Društvo nije donijelo akt o računovodstvu i računovodstvenim politikama kojim treba da uredi organizaciju računovodstva i računovodstvene politike, usklađene sa zahtjevima iz MSFI i MRS, što je propisano članom 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

Iskazana stalna sredstva na datum bilansa u iznosu od 8.415.690 KM priznata su po nabavnoj vrijednosti.

Stalna nematerijalna sredstva iskazana u iznosu od 2.270 KM čine računarski programi – software.

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazane su u iznosu od 54.021 KM. Struktura ove imovine i promjene u revidiranoj godini daju se u slijedećoj tabeli:

Opis	Zemljište	Grad. objekti	Postrojenja i oprema	Transportna sredstva	Mat.sred. u pripr.	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Nabavna vrijednost						
	na dan 01.01.2010.		20.073	35.094	30.769	85.057	
	- direktna poveć.u 2010.g.		2.565		3.300	5.865	
	- prenos sa pripreme		1.513		(1.513)	0	
	- otuđ., rash., otpis, isknj.						
	- ostalo						
	na dan 31.12.2010.		24.151	35.094	32.556	91.802	
2	Akumulirana amortizacija						
	na dan 01.01.2010.		16.285	12.283		28.568	
	- amortizacija 2010.		2.193	7.019		9.212	
	- otuđ., rash., otpis, isknj.						
	- ostalo						
	na dan 31.12.2010.		18.478	19.302		37.780	
3	Neto knj.vrijednost						
	na dan 01.01.2010.		3.788	22.811	30.769	57.368	
	na dan 31.12.2010.		5.673	15.792	32.556	54.021	

Postrojenja i oprema iskazana u iznosu od 5.673 KM odnosi se na uredsku opremu i namještaj.

Transportna sredstva u iznosu od 15.792 KM čini putničko vozilo.

Materijalna sredstva u pripremi odnose se na izradu idejnih projektnih rješenja sanacije i modernizacije terminala tečnih goriva za terminale na lokacijama Sarajevo (Blažuj), Živinice, Mostar i Bihać, po Ugovoru o projektovanju, zaključenim sa firmom "Top Projekt" d.o.o. Zagreb, u vrijednosti od 15.083 EURA. Projekti su okončani i plaćeni zaključno sa 16.05.2007. godine, ali navedeni terminali nisu stavljani u funkciju zbog neulaska u njihov posjed.

Dugoročna finansijska ulaganja i zajmovi iskazani u iznosu od 8.359.399 KM predstavljaju najznačajniju imovinu iskazanu na datum bilansa. Ovu imovinu čine poslovni udjeli u zavisnom društvu u inostranstvu.

Na poziciji „Poslovni udjeli u zavisnom društvu u inostranstvu“, iskazano početno stanje u iznosu od 279.399 KM, odnosi se na:

- preuzeta osnivačka prava od Vlade Federacije BiH u trgovačkom društvu „Energopetrol Ploče“ d.d. Ploče, po Ugovoru, prema kojem temeljni, 100 % državni kapital istog društva („Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče) iznosi 111.000 HRK, u protuvrijednosti 29.399 KM;
- povećanje osnovnog kapitala u zavisnom društvu u Pločama, uplatom novčanih sredstava u iznosu od 250.000 KM, na osnovu Odluke Nadzornog odbora Društva o razgraničenju odobrenih sredstava iz Budžeta Federacije BiH, broj: 560/07, od 28.12.2007. godine, prema kojoj je isti iznos izdvojen za dokapitalizaciju društva „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče i Odluke Nadzornog odbora o doplati u temeljni kapital, broj: 07/08, od 10.01.2008. godine. Dakle, radi se o sredstvima dobivenim iz Budžeta Federacije BiH za 2007. godinu, po Odluci Vlade Federacije BiH V broj 919/07, od 17.12.2007. godine. Istom Odlukom odobreno je i 10.01.2008. godine doznačeno 400.000 KM.

Na osnovu uplate izvršene 14.01.2008. godine, Trgovački sud u Dubrovniku je Rješenjem broj: Tt-08/51-4, od 22.02.2008. godine upisao povećanje osnovnog kapitala u zavisnom društvu u Pločama, u iznosu od 939.000 HRK, tako da sada osnovni kapital iznosi 1.050.000 HRK, u protuvrijednosti od 279.399 KM.

Naprijed navedena Odluka Nadzornog odbora o razgraničenju odobrenih sredstava namijenjenih za dokapitalizaciju zavisnog društva u Pločama nikada nije potvrđena od strane osnivača Društva, Vlade Federacije BiH.

Povećanje na ovoj poziciji u 2010. godini, u iznosu od 8.080.000 KM, izvršeno je na osnovu slijedećih odluka Vlade Federacije BiH:

- Odluke V broj: 463/10, od 02.06.2010. godine, kojom je odobrena preraspodjela dijela sredstava u iznosu od 6.080.000 KM za povećanje temeljnog kapitala u društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, a koja su već ranije data u vidu pozajmice i
- Odluke V broj: 467/2010, od 02.06.2010. godine, o povećanju osnovnog kapitala u novcu u društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, u iznosu od 2.000.000 KM, na osnovu koje su sredstva i uplaćena.

Amortizacija

Društvo nije donijelo akt o obračunu amortizacije, već amortizaciju stalnih sredstava vrši po linearnoj metodi otpisa za svako pojedinačno sredstvo, po slijedećim stopama iz ranije Nomenklature stalnih sredstava, koje su u okviru porezno priznatih (propisanih):

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
- računarski programi - software	5	20,00
- računarska oprema	3	33,33
- namještaj i uredska oprema	7	12,50
- putnička vozila	5	20,00

Preporuka:

Shodno odredbama člana 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, donijeti akt o računovodstvu i računovodstvenim politikama, kojim će se urediti organizacija računovodstva i računovodstvene politike usklađene sa zahtjevima iz MSFI i MRS.

4.6 Potraživanja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su slijedeća potraživanja:

	31.12.2010.	31.12.2009.
POTRAŽIVANJA	3.824.619	7.642.580
Potraživanja od prodaje	603.485	39.144

Druga kratkoročna potraživanja	340.240	28.226
Kratkoročni finansijski plasmani	2.880.894	7.575.210

Društvo nije donijelo Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, kojim bi između ostalog politike potraživanja bile razrađene i u potpunosti usaglašene prema zahtjevima standarda. Neovisno o tome, provedenom revizijom utvrdili smo da se postupa u skladu sa zahtjevima iz standarda, posebno u dijelu koji se odnosi na procjenu naplativosti.

Potraživanja od prodaje odnose se na kupce u zemlji i kupce u inostranstvu i iskazana su u iznosu 603.485 KM, a čine ih potraživanja do godinu dana i iskazana su kao redovna.

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u iznosu 57.213 KM, a odnose se na potraživanja po osnovu izdavanja pod zakup poslovnog prostora firmi „SAM-SHOP GROUP“ d.o.o. Sarajevo po Ugovoru o zakupu od 01.06.2007.godine i Anexa Ugovora od 23.07.2009.godine. Preostali dio iskazan u iznosu od 546.271 KM odnosi se na Ugovor o poslovnoj tehničkoj saradnji sa „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče od 24.12.2009.godine.

Ročna struktura potraživanja od prodaje na datum bilansa bila je slijedeća:

Konto	do 30 dan	od 31 do 60	od 61 do 90	od 91 do 180	od 180 do 360	preko 360 d.	Ukupno
2111 – Kupci u zemlji	0	17.164	17.164	5.721	17.164	0	57.213
2120 – Ino kupci	176.935	80.428	24.699	223.910	40.299	0	546.272
Ukupno	176.935	97.592	41.863	229.631	57.463	0	603.485

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu 340.240 KM od čega se iznos od 340.000 KM odnosi se na potraživanja po osnovu dividende od „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, po Odluci Skupštine istog društva, broj: 271/11, od 23.02.2011.godine.

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu 2.880.894 KM i odnose se na:

1) **Kratkoročni depoziti u bankama** iskazani u iznosu od 2.621.782 KM odnose se na oročena sredstva u slijedećim poslovnim bankama:

	31.12.2010.	31.12.2009.
Kratkoročni depoziti u bankama	2.621.782	2.742.479
- FIMA Banka d.d. i	600.000	687.023
- Post Banka d.d.	2.021.782	2.055.456

Nakon što su iz Budžeta Federacije BiH u aprilu i maju 2009. godine doznačena sredstva u iznosu od 7.612.924 KM, po Odluci Vlade Federacije BiH V broj: 816/08, namijenjena za sanaciju terminala i rezervoara, Uprava Društva ista nije usmjerila u odobrene svrhe, već je najveći dio dobivenih sredstava u iznosu od 7.000.000 KM, uz saglasnost Nadzornog odbora oročila kod poslovnih banaka. Prema izjavama odgovornih lica, osnovni razlog za oročavanje dobivenih sredstava je neulazak u posjed ove imovine, zbog neokončanih pravnih radnji na upisu vlasništva. Sredstva su oročena kod slijedećih poslovnih banaka:

- Dana, 21.07.2009. godine, sredstva u iznosu od 3.500.000 KM oročena su kod FIMA Banke d.d. Sarajevo, po Ugovoru o oročenom depozitu, broj: 2927/09, na period od 13 mjeseci, uz kamatnu stopu od 6 %; i
- Dana, 23.07.2009. godine, sredstva u iznosu od 3.500.000 KM oročena su kod Post Bank BH d.d. Sarajevo, po Ugovoru o oročenom depozitu, broj: 12/09-D, takođe na period od 13 mjeseci, uz kamatnu stopu od 5,99 %;

Vlada FBiH nije dala saglasnost za oročenje navedenih sredstava.

Nakon blokade računa zavisnog društva „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, posebnim odlukama Vlade Federacije BiH izvršena je preraspodjela dijela ranije odobrenih i doznačenih sredstava, nakon čega je izvršeno razročenje dijela oročenih sredstava i uplata zavisnom društvu, u svrhu deblokade računa, u vidu pozajmica, i to:

- dana, 12.10.2009. godine, izvršeno je razročenje dijela oročenih sredstava u iznosu od 2.245.654 KM, po 1.122.827 KM kod obje banke;
- dana, 23.12.2009. godine izvršeno je razročenje dijela sredstava u iznosu 1.987.076 KM, od čega 1.690.150 KM kod FIMA Banke d.d. Sarajevo i 321.717 KM kod Post Bank BH d.d. Sarajevo.

Na računu kod FIMA Banke d.d. Sarajevo ostala su oročena sredstva u iznosu od 687.023 KM, a na računu kod Post Bank d.d. Sarajevo sredstva u iznosu od 2.055.456 KM.

Nakon što je u maju 2010. godine račun zavisnog društva „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče ponovo blokiran, na osnovu Sporazuma o dugoročnoj pozajmici, od 26.05.2010. godine, Društvo je istom odobrilo dugoročnu beskamatnu pozajmicu u iznosu od 1.923.414 KM. Sredstva za pozajmicu obezbjeđena su iz kredita. Prema navodima odgovornih, zbog hitnog rješavanja deblokade, nije bilo vremena čekati odluku Vlade Federacije BiH o novoj preraspodjeli dijela već oročenih sredstava. Na osnovu Odluke Nadzornog odbora, broj: 427/10 i 428/10, od 24.05.2010. godine, sredstva za pozajmicu obezbjeđena su iz dugoročnih kredita poslovnih banaka kod kojih je Društvo oročilo sredstva, i to:

- Dana, 26.05.2010. godine, Društvo je sa FIMA Bankom d.d. Sarajevo zaključilo Ugovor o namjenski oročenom depozitu, broj: 3545/2010, prema kojem Društvo ulaže, a Banka prima namjenski oročeni depozit u iznosu od 600.000 KM, na period od 60 mjeseci. Prema istom ugovoru, period oročenja ovog depozita vezan je za trajanje Ugovora o dugoročnom kreditu broj, 59977/10, koji je zaključen istoga dana kada su oročena sredstva. Kredit je uzet u visini oročenih sredstava od 600.000 KM, na period od 60 mjeseci.

Prema članu 4. predmetnog ugovora, na sredstva namjenskog depozita Banka neće obračunavati niti Depodentu – Društvu isplaćivati kamatu. S druge strane, Banka je Društvu odobrila kredit u istom iznosu, uz kamatnu stopu od 2 %.

- Dana, 26.05.2010. godine, Društvo je sa Post Bankom d.d. Sarajevo zaključilo Ugovor o zalogu depozita, broj: 7681-1/10-D, kojim Društvo daje u zalog depozit na period od 61 mjesec u visini od 2.021.782 KM, po osnovu odobrenog dugoročnog anuitetskog kredita sa rokom otplate od 60 mjeseci po osnovu Ugovora o kreditu, broj: 7681/10-D, u iznosu od 1.900.000 KM.

Prema članu 5. predmetnog ugovora, na založeni depozit Banka neće obračunavati kamatu. Istovremeno, Banka je Društvu odobrila kredit u istom iznosu na uz kamatnu stopu od 2,5 %.

Obzirom da je FIMA Banka d.d. Sarajevo krajem 2010. godine isplatila dospjelu glavnicu po ugovoru u iznosu od 87.023 KM, na datum bilansa na računu kod iste banke bilo je oročeno 600.000 KM, dok je saldo na računu kod Post Banke d.d. Sarajevo iznosio je 2.021.782 KM.

2) Pozajmice povezanim pravnim licima iskazane u iznosu od 259.112 KM, a na datum prethodnog bilansa u iznosu od 4.832.731 KM odnose se na pozajmice zavisnom društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, a odobrene su radi deblokade računa istog društva. Naime, nakon što je račun zavisnog društva u Pločama bio blokiran, na zahtjev Društva i resornog ministarstva, Vlada Federacije BiH donijela je slijedeće odluke:

- Odluku V broj 711/09, od 12.10.2009. godine, kojom se ranije odobrena sredstva u iznosu od 2.845.654 KM preusmjeravaju „za deblokadu računa „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, u vidu pozajmice. Istoga dana izvršeno je razročenje dijela oročenih sredstava i sredstva su uplaćena na račun zavisnog društva;
- Odluku V broj: 1005/2009, od 23.12.2009. godine, kojom se odobrava preraspodjela dijela sredstava u iznosu od 1.987.076 KM, na način što će se iznos od 1.837.076 KM rasporediti za deblokadu računa društva „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, u vidu pozajmice, a preostalih 150.000 KM na ime tekućeg poslovanja Društva u 2009. godini. Istoga dana izvršeno je razročenje dijela oročenih sredstava i ukupno odobrena sredstva za preraspodjelu u iznosu od 1.987.076 KM doznačena su na račun zavisnog društva (što je za 150.000 KM više u odnosu na odobrenu Odluku). I u 2010. godini, zavisnom društvu u Pločama, u vidu pozajmice, data su sredstva po osnovu:
- Sporazuma o dugoročnoj pozajmici, a u skladu sa Odlukom Nadzornog odbora broj: 427/10 i 428/10, od 24.05.2010. godine, kojim je odobrena dugoročna beskamatna pozajmica u iznosu od 1.923.414 KM. Od ukupno odobrenih sredstava, zavisnom društvu u Pločama ukupno je doznačeno 1.539.630 KM.

Na osnovu Odluke Vlade Federacije BiH V broj: 463/10, od 02.06.2010. godine, kojom je odobrena nova preraspodjela dijela sredstava, od kojih je 6.080.000 KM namijenjeno za povećanje temeljnog kapitala u društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, sa pozicije pozajmica na poziciju udjela u istom društvu prenesen je odobreni iznos od 6.080.000 KM.

Obzirom da je 06.04.2010. godine vraćen dio ranije date pozajmice u iznosu od 33.249 KM, na datum bilansa na ovoj poziciji iskazan je iznos od 259.112 KM.

Preporuka:

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, definisati politike potraživanja kako bi iste bile razrađene i u potpunosti usaglašene prema zahtjevima MRS i MSFI.

4.7 Novac i novčani ekvivalenti

Novčana sredstva iskazana kao gotovina i ekvivalenti gotovine, na datum bilansa iznosila su:

	31.12.2010.	31.12.2009.
Novac i novčani ekvivalenti	54.092	89.002
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	53.301	87.872
Blagajna (u domaćoj valuti)	479	876
Devizni računi	128	254
Devizna blagajna	184	0

Gotovina i ekvivalenti gotovine odnose se na sredstva koja se vode na računima i u blagajnama.

Transakcijski računi otvoreni su kod Fima banka d.d. Sarajevo, Post bank BH d.d. Sarajevo, Intesa SanPaolo banka d.d. Sarajevo i Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar. Nije provedena procedura javnih nabavki kod odabira banaka za otvaranje transakcijskih računa i svi ugovori su iz prethodnog perioda. U tekućoj godini nisu otvarani računi ni kod jedne banke.

Blagajna i devizna blagajna odnose se na glavnu blagajnu i deviznu blagajnu. Najveći dio isplata iz blagajni je vršen po osnovu isplate putnih akontacija. Za svaku isplatu ili uplatu u blagajnu postoji ovjeren dokument od ovlaštene osobe.

Uvidom u glavnu knjigu, analitička konta novca i novčanih ekvivalenata, blagajničke izvještaje (i cjelokupnu priloženu dokumentaciju), izvode računa otvorenih kod poslovnih banaka i Elaborat o popisu utvrdili smo da samo ovlaštene osobe raspolažu sredstvima na računima otvorenim kod poslovnih banaka i vrše potpisivanje naloga. Međutim, računovodstvene politike u Društvu nisu donesene niti su donesene bilo koje druge pisane procedure za upravljanje novčanim sredstvima i njihovim ekvivalentima.

Preporuke:

Provoditi procedure javnih nabavki u skladu a Zakonom o javnim nabavkama kod odabira poslovnih banaka u narednom periodu kod otvaranja transakcijskih računa.

Donijeti pisane procedure kojim će biti regulisano upravljanje gotovinom i njihovim ekvivalentima.

4.8 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa, iskazane su slijedeće obaveze:

	31.12.2010.	31.12.2009.
OBAVEZE	4.681.570	470.138
Dugoročne obaveze	4.300.723	261.239
Dugoročne finansijske obaveze	2.300.723	261.239
Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	2.000.000	-
Kratkoročne obaveze	380.847	208.899
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze	380.847	208.899

Obaveze iskazane u ukupnom iznosu od 4.681.570 KM, u odnosu na prethodnu godinu veće su skoro deset puta. U okviru istih, dugoročne obaveze iznose 4.300.723 KM, a kratkoročne 380.847 KM.

Dugoročne obaveze odnose se na dugoročne finansijske obaveze i dugoročna razgraničenja i rezervisanja.

Dugoročna finansijske obaveze iskazane u iznosu od 2.300.723 KM odnose se na obaveze po slijedećim kreditima:

- **Dugoročni finansijski kredit FIMA Banke d.d. Sarajevo**, iskazan u iznosu od 533.049 KM, uzet je po Ugovoru o dugoročnom kreditu, broj: 59977/10, od 26.05.2010. godine, u svrhu deblokade računa povezanog pravnog lica »Naftni terminali Federacije« d.o.o. Ploče, u iznosu od 600.000 KM, na period od 60 mjeseci, uz kamatnu stopu od 2 % godišnje (varijabilna). Ovako niska kamatna stopa odobrena je iz razloga što je Društvo kod iste banke istovremeno oročilo sredstva u visini kredita na koji se po ugovoru ne obračunava kamata. Društvo je kod iste banke i ranije uzimalo kredite.
Krajem prethodne godine, uzet je kredit i u iznosu od 140.000 KM, u svrhu zatvaranja obaveza po prethodnom kreditu, na period od 13 mjeseci, uz kamatnu stopu od 7,99 % godišnje (varijabilna). Isti je otplaćen u 2010. godini.
- **Dugoročni finansijski kredit Post Banke BiH d.d. Sarajevo**, iskazan u iznosu od 1.750.472 KM, uzet je po Ugovoru o dugoročnom kreditu, broj: 7681/10-D, u iznosu od 1.900.000 KM, u svrhu deblokade računa povezanog pravnog lica »Naftni terminali Federacije« d.o.o. Ploče, na period od 60 mjeseci, uz kamatnu stopu od 2,5 % godišnje. Banka je odobrila predmetni kredit po kamatnoj stopi od 2,5 % iz razloga što je Društvo kod iste banke istovremeno oročilo sredstva u iznosu od 2.021.782 KM, na koji banka po ugovoru ne obračunava kamatu.
Krajem prethodne godine, Društvo je od iste banke uzelo kredit u iznosu od 119.213 KM, namijenjen za troškove tekućeg poslovanja, sa rokom otplate od 13 mjeseci i uz kamatnu stopu od 7,99 % godišnje, koji je izmiren naprijed navedenim kreditom iz 2010. godine.
- **Dugoročni finansijski kredit Intesa SanPaolo Banke d.d. Sarajevo**, iskazan u iznosu od 17.202 KM, uzet je po osnovu nabavke putničkog vozila u 2009. godini.

Ne možemo potvrditi opravdanost i efikasnost naprijed navedenih transakcija.

- **Smatramo da nije bilo osnova da se u svrhu deblokade zavisnog društva u Pločama uzmu dugoročni krediti od poslovnih banaka na period od 5 godina, uz kamatnu stopu od 2 % i 2,5 %, po osnovu deponovanih sredstava u istim iznosima i na isti rok, jer je bilo izvjesno da će Vlada Federacije BiH, kao i u ranijim slučajevima, na zahtjev Društva, u što kraćem roku odobriti novu preraspodjelu dijela oročenih sredstava, a što je i učinjeno.**
Zbog ovako provedenih transakcija Društvo su za narednih 5 godina obračunate kamate u iznosu od 149.275 KM.
Smatramo da je Uprava Društva trebala da raspolaže sa pouzdanim informacijama u vezi predmetne blokade računa zavisnog društva i da s tim u vezi blagovremeno poduzme sve neophodne aktivnosti.

Imajući u vidu naprijed navedeno, ne možemo potvrditi da su Uprava i Nadzorni odbor ukupno odobrena i doznačena sredstva iz Budžeta Federacije BiH koristili efikasno.

Ostala dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.000.000 KM.

Na ovoj poziciji evidentirane su obaveze po osnovu preuzetih udjela u zavisnom društvu u Pločama i primljenih sredstava iz Budžeta Federacije, na osnovu odluka Vlade Federacije BiH, u kojima nije precizirano da se radi o dokapitalizaciji, odnosno povećanju kapitala.

Obzirom da su transakcije koje se iskazuju na ovoj poziciji povezane sa odgovarajućim računom sredstava – Udjeli u zavisnom društvu u inostranstvu i računom kapitala, radi potvrde postojanosti i realnosti i davanja ocjene o vjerodostojnosti iskazanih istih pozicija, predmetnom revizijom obuhvaćene su i transakcije koje su na ovoj poziciji provedene i u prethodnim obračunskim periodima.

Kao početno stanje na dan 01.01.2009. godine, na ovoj poziciji iskazan je iznos od 279.399 KM, a isti se odnosi na slijedeće transakcije provedene u prethodnim periodima:

- **Preuzete osnivačke uloge** u trgovačkom društvu „Energopetrol“ d.d. Ploče, koje je postalo zavisno društvo „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, u iznosu od 29.399 KM, prema Ugovoru o

prijenosu osnivačkih prava i obaveza bez naknade, broj 02106, od 06.01.2006. godine, zaključenim sa Vladom Federacije BiH;

- **Uplaćena sredstava iz Budžeta Federacije BiH** u januaru 2008. godine, u iznosu od 250.000 KM, namijenjena za dokapitalizaciju „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, po odlukama Nadzornog odbora broj: 560/07, od 28.12.2007. godine i 07/08, od 10.01.2008. godine;
U 2009. godini, na ovoj poziciji provedene su slijedeće transakcije:
- **Uplaćena sredstva iz Budžeta Federacije BiH** u maju 2009. godine, u ukupnom iznosu od 7.612.924 KM, odobrena po Odluci Vlade Federacije BiH V broj 935/08, od 24.09.2008. godine, za sanaciju terminala i rezervoara.

U istoj godini, izvršeno je smanjenje, odnosno, prenos cjelokupnog iznosa od 7.892.323 KM, iskazanog na ovoj poziciji na slijedeće pozicije:

- **dana, 30.06.2009. godine, na prihode je preknjižen iznos od 279.399 KM, i**
- **dana, 30.10.2009. godine, na rezerve je preknjižen iznos od 7.612.924 KM.**

U vezi ovih računovodstvenih postupaka smatramo da:

- **nije bilo osnova da se sa pozicije »Ostala dugoročna razgraničenja«, na kojoj su iskazane obaveze po osnovu udjela u društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, u iznosu od 279.399 KM prenesu u korist prihoda, obzirom da se radi o namjenskim sredstvima dobivenim od Vlade Federacije BiH, od čega se 29.399 KM odnosi na ranije preuzete osnivačke uloge u trgovačkom društvu „Energopetrol“ d.d. Ploče, koje je postalo zavisno društvo „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, a preostalih 250.000 KM na doznačana sredstva istom zavisnom društvu u svrhu dokapitalizacije, na osnovu Odluke Nadzornog odbora, broj: 560/07, od 28.12.2007. godine.**

Provedeni računovodstveni postupak nije u skladu sa zahtjevima iz tačke 1., 7. i 9. MRS 18 – **Prihodi**, obzirom da se nisu ispunili uslovi za priznavanje prihoda. Zbog toga ni iskazana vrijednost udjela u povezanim licima u inostranstvu nije usaglašena sa odgovarajućim pozicijama obaveza i kapitala po istom osnovu. Priznavanjem prihoda na naprijed opisani način Društvo je u biti trebalo, a shodno zahtjevima iz tačke 4. MRS 27 – **Konsolidovani i odvojeni finansijski izvještaji**, da smanji svoje udjele u zavisnom društvu u Pločama.

Stoga i smatramo da je bilo prihvatljivije da se iniciralo donošenje relevantne odluke Vlade Federacije BiH, na osnovu koje bi se iznos sa ove pozicije preknjižio na adekvatnu poziciju kapitala.

Nakon provedenih ovih transakcija, stanje na ovoj poziciji na datum prethodnog bilansa, bilo je nula.

U 2010. godini, na istoj poziciji evidentirano je povećanje za iznos od 2.000.000 KM, po osnovu:

- **doznačenih sredstava iz Budžeta Federacije BiH**, u svrhu povećanja osnovnog kapitala u novcu u društvu »Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, po Odluci Vlade Federacije BiH, V broj: 467/2010, od 02.06.2010. godine. Dobivena sredstva uplaćena su na račun poveznog društva u Pločama.

Na osnovu naprijed navedenih odluka Vlade Federacije BiH, Skupština Društva je na sjednici održanoj 03.06.2010. godini donijela Odluku o povećanju vrijednosti osnivačkog uloga (temeljnog kapitala) Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo u Naftnim terminalima Federacije d.o.o. Ploče, broj: 481/10.

Prema istoj Odluci, osnivački ulog u novcu koji čini temeljni kapital, a koji iznosi 279.399 KM, povećava se za iznos u novcu od 8.080.000 KM.

Nakon ovog povećanja vrijednost osnivačkog uloga Društva u novcu u društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče iznosi 8.359.399 KM.

Kratkoročne obaveze iskazane u iznosu od 380.847 KM, u odnosu na prethodnu godinu veće su za 82,31 %.

Najznačajnije kratkoročne obaveze su obaveze prema dobavljačima u iznosu od 302.058 KM, obaveze prema članovima Nadzornog odbora u iznosu od 41.411 KM, obaveze za PDV u iznosu od 11.096 KM i obaveze za ostale poreze u iznosu od 16.153 KM.

Obaveze prema dobavljačima u odnosu na prethodnu godinu veće su za 102,81 %. U okviru iste pozicije, najznačajnije obaveze su prema zaštitarskoj agenciji „Glock-Sigurnost“ d.o.o. Sarajevo, u iznosu od 221.581 KM i obaveze prema društvu „Energoinvest“ d.d. Sarajevo u iznosu od 56.898 KM.

Obaveze prema zaštitarskoj agenciji „Glock-Sigurnost“ d.o.o. Sarajevo nastale su po osnovu usluga

obezbjedenja terminala i skladišta koje je Vlada Federacije BiH preuzela od Vojske Federacije BiH i robnih rezervi, a koje je posebnim Sporazumom, od 27.09.2006. godine, dala Društvu na privremeno korištenje. Istim Sporazumom, pored ostalog, Društvo je preuzelo i obavezu fizičke zaštite te imovine. U tu svrhu, u 2007. godini proveden je otvoreni postupak izbora agencije za obezbjeđenje predmetnih objekata. Na raspisani javni poziv prijave i ponude dostavilo je sedam zaštitarskih agencija. Izabrana je najpovoljnija – „Glock-Sigurnost“ d.o.o. Sarajevo. Nismo utvrdili nepravilnosti u provedenim procedurama izbora. Nakon što je sa izabranom agencijom zaključen Okvirni sporazum od 23.07.2007. godine, istoga dana zaključen je i jednogodišnji ugovor. Prema ugovoru, ugovorena je cijena od 4,46 KM po jednom radnom satu angažiranog zaštitara na uslugama obezbjeđenja objekata. Godišnjim aneksima ugovora, sporazum je produžavan. Aneksom ugovora od 23.07.2009. godine, produžen je raniji ugovor na jednu godinu i važi do 23.07.2010. godine.

Iako je Aneks ugovora istekao 23.7.2010. godine, zaštitarska agencije nastavila je pružati usluge fizičke zaštite četiri terminala na različitim lokacijama u Federaciji BiH do kraja 2010. godine, po osnovu kojih je ispostavljala fakture.

Na osnovu Okvirnog sporazuma i Ugovora o zaštiti ljudi i imovine iz 2007. godine, kao i prethodnim aneksima istog ugovora, dana, 14.02.2011. godine, Društvo je sa istom zaštitarskom agencijom zaključilo novi Aneks na prethodni ugovor. Istim aneksom, poslovi fizičke zaštite su, pored dosadašnje četiri lokacije prošireni i na direkciju - sjedište Društva, u poslovnoj zgradi društva „Energoinvest“ d.d. Sarajevo, što ne možemo prihvatiti kao opravdano, obzirom da je i ugovorom o zakupu poslovnog prostora obuhvaćeno i fizičko osiguranje. Predmetnim aneksom nije ugovoren rok važanja istog.

- Obaveze prema društvu „Energoinvest“ d.d. Sarajevo odnose se na obaveze po osnovu zakupa poslovnog prostora koje Društvo koristi u poslovnoj zgradi, u ulici Hamdije Čemerlića broj 2 u Sarajevu, u kojem je sjedište Društva i u kojem obavlja administrativne poslove. Po tom osnovu Društvo je sa društvom „Energoinvest“ d.d. Sarajevo zaključilo ugovor od 29.12.2008. godine, kojim se Društvu daje u zakup poslovni prostor u pomenutom objektu ukupne površine od 101 m², po cijeni od 18 KM/m², što mjesečno iznosi 1.818 KM, a što uključuje i usluge čišćenja i obezbjeđenja sigurnosne službe zgrade.

Aneksom 1. istog ugovora iz 2010. godine, povećana je površina poslovnog prostora na 126 m², a cijena ostala ista. Aneksom 2. Ugovora zaključenim 12.01.2011. godine, produžen je zakup na period od 1 (jedne) godine.

Preporuke:

Sve računovodstvene postupke provoditi u skladu sa općeprihvaćenim računovodstvenim pravilima, uz dosljednu primjenu i poštivanje zahtjeva iz MSFI i MRS.

Poboljšati i unaprijedi efikasnost poslovanja. U svim slučajevima stvaranja obaveza prioritet treba da bude zaštita imovine.

4.9 Kapital

Na datum bilansa, u knjigovodstvenim evidencijama iskazan je kapital u slijedećim iznosima:

	31.12.2010.	31.12.2009.
KAPITAL	7.612.832	7.601.282
Upisani osnovni kapital	50.000	50.000
Ostale rezerve	7.466.315	7.466.315
Akumulirana (zadržana) dobit	97.623	85.663
(Akumulirani – preneseni gubitak)	(1.106)	(696)

Upisani osnovni kapital Društva iskazan u iznosu od 50.000 KM utvrđen je Odlukom o osnivanju, Statutom i Rješenjem o registraciji.

Odlukom Vlade Federacije BiH o davanju saglasnosti za preraspodjelu dijela sredstava, V broj: 463/10, od 02.06.2010. godine, u osnovni kapital raspoređen je i iznos u novcu od 7.466.315 KM.

Na osnovu naprijed navedene odluke, Skupština Društva je na vanrednoj sjednici održanoj 03.06.2010. godine donijela Odluku o povećanju osnovnog kapitala Društva, prema kojoj se osnovni kapital u novcu u iznosu od 50.000 KM, uvećava za iznos u novcu od 7.466.315 KM. Nakon ovog povećanja osnovni kapital Društva u novcu iznosi 7.516.315 KM.

Odluka Skupštine nije bila dovoljna da se pristupi izmjenama i dopunama Statuta u dijelu koji se odnosi na povećanje osnovnog kapitala i s tim u vezi i upisu kod nadležnog registarskog suda, obzirom da je prema Odluci o osnivanju isto u nadležnosti Vlade Federacije BiH. Dakle, za izmjene i dopune Statuta koje se odnose na visinu osnovnog kapitala, prema Odluci o osnivanju Društva, nadležna je Vlada Federacije BiH, koja još uvijek nije donijela izmjene i dopune iste odluke.

Stoga je Društvo putem resornog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije uputilo Prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Društva, broj: 676/10, od 30.07.2010. godine, kojom bi se ista, odnosno, Odluka o osnivanju Društva uskladila sa Odlukom o davanju suglasnosti za preraspodjelu dijela sredstava broj: V broj 463/10, od 02.06.2010. godine.

To je i razlog što u nadležnom registarskom sudu nije izvršena promjena upisa i povećanje osnovnog kapitala.

Ostale rezerve iskazane su u iznosu od 7.466.315 KM

Obzirom da Vlada Federacije BiH još uvijek nije izmijenila i dopunila osnivački akt o povećanju osnovnog kapitala, na ovu poziciju evidentirana je naprijed navedena preraspodjela sredstava, po Odluci V broj: 463/10, od 02.06.2010. godine. Dakle, shodno naprijed navedenim odlukama, umjesto na poziciju osnovnog kapitala, ukupno preraspoređena sredstva u iznosu od 7.466.315 KM evidentirana su na rezerve.

4.10 Prihodi

Prihodi ostvareni u obračunskom periodu iskazani su u slijedećim iznosima:

	01.01. - 31.12.2010.	01.01. - 31.12.2009.
PRIHODI	1.050.630	820.065
Prihodi od prodaje - operativni prihodi	541.749	68.460
Prihodi od ulaganja u drugim povezanim društvima	340.000	0
Drugi finansijski prihodi	166.996	125.577
Ostali prihodi	1.885	626.028

Politike vrednovanja i iskazivanja prihoda nisu uređene vlastitim računovodstvenim politikama, jer iste još nisu donijete. Međutim politike vrednovanja i iskazivanja usklađene su sa zahtjevima iz standarda, a zasnivaju se na ostvarivanju i vrednovanju prihoda po osnovu Ugovora o izdavanju pod zakup poslovnog prostora, Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji i Ugovora o depozitu kod poslovne banke. To znači da je ostvarenje prihoda definisano ugovorima koji su sačinjeni prema cijenama i tarifama prema uobičajenim pravilima na tržištu.

U okviru prihoda, najnačajniji su prihodi od prodaje koji u biti predstavljaju operativne prihode.

Prihodi od prodaje u iznosu od 541.749 KM u ukupnim prihodima učestvuju sa 51,56 % i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 791,33 %. U okviru istih, najveći su prihodi po Ugovoru o poslovno tehničkoj saradnji (prihodi od korištenja imovine) 479.105 KM i po Ugovoru od zakupnina za izdati poslovni prostor 58.680 KM.

Prihodi od ulaganja u drugim povezanim društvima u iznosu od 340.000 KM, predstavljaju prihode iskazane po osnovu dividende od društva „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, koji su evidentirani po Odluci Skupštine istog društva, broj: 271/11, od 23.02.2011.godine.

Drugi finansijski prihodi iskazani u iznosu od 166.996 KM, u odnosu na prethodnu godinu veći su za 32,98 %. Ove prihode predstavljaju prihodi od kamata po osnovu zajmova društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče 121.624 KM i prihodi od kamata po osnovu depozita 45.371 KM.

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 1.885 KM i značajno su manji u odnosu na prethodnu godinu. Razlog za ovako značajno umanjenje je izostanak uplate donacije od strane Vlade FBiH u 2010.godini, a koje je u prethodnim godinama Vlada FBiH redovno uplaćivala, a za 2009.godinu taj iznos je bio 350.000 KM. Drugi razlog se odnosi na preknjiženje u prošloj 2009.godini iznosa 276.008 KM sa kapitala na prihode po odluci Vlade FBiH (prenamjena sredstava).

Iz svega naprijed navedenog, može se vidjeti da je Društvo, u odnosu na prošlu godinu značajno poboljšalo svoje poslovanje. Tako se može vidjeti da su prihodi u odnosu na prošlu godinu veći za 28,12 %. Taj rezultat je još veći ako se u obzir uzme da u 2010.godini Društvo nije imalo prihode od donacija i preknjiženja tako da su ostali prihodi u 2009.godini iznosili 194.057 KM, što na taj način iskazano predstavlja povećanje od 541,40 %, a najveći doprinos za ovo povećanje je dalo poboljšano poslovanje zavisnog društva „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče.

Preporuka:

Donošenjem internih akata urediti vrednovanje i iskazivanje prihoda u skladu sa standardima.

4.11 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u ukupnom iznosu 1.025.758 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 33,80 %. Struktura iskazanih rashoda je slijedeća:

	01.01. - 31.12.2010.	01.01. - 31.12.2009.
RASHODI	1.025.758	766.581
Operativni rashodi	924.112	712.033
Finansijski rashodi	80.850	54.518
Ostali rashodi	20.796	30

Operativne rashode iskazane u iznosu 924.112 KM, čine slijedeći troškovi poslovanja:

	01.01. - 31.12.2010.	01.01. - 31.12.2009.
OPERATIVNI RASHODI	924.112	712.033
- Materijalni troškovi	19.714	15.190
- Amortizacija	10.012	13.750
- Troškovi zaposlenih	487.499	398.438
- Troškovi usluga	249.832	212.142
- Razni troškovi poslovanja	157.055	72.513

Troškovi poslovanja predstavljaju najveće rashode. U okviru istih, najznačajniji su troškovi primanja zaposlenih, troškovi usluga i ostali razni troškovi poslovanja.

Troškovi primanja zaposlenih iskazani u iznosu 487.499 KM, u odnosu na prethodnu godinu veći su za 35,88 %. Ove troškove čine bruto plaće zaposlenih u iznosu 440.084 KM i ostale troškovi zaposlenih u iznosu od 47.415 KM.

Obračun i isplata plaća i naknada vrše se na osnovu Pravilnika o radu i pojedinačno zaključenih ugovora, u skladu sa važećim zakonskim propisima i Općim kolektivnim ugovorom. U skladu sa Sistematizacijom radnih mjesta, sa svakim uposlenikom zaključen je ugovor o radu u kojem je definisan – utvrđen broj bodova, dok se sam obračun plaće vrši po koeficijentu, u skladu sa odlukom. Odluku o visini koeficijenta donosi generalni direktor. Odluka se donosi svakih šest mjeseci i primjenjuje polugodišnje. Osnovna plaća generalnog direktora obračunava se u iznosu od 3,5 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, uvećana se za 0,6 % za svaku punu godinu radnog staža, u skladu sa ugovorom zaključenim na osnovu prethodno dobivene saglasnosti od resornog ministarstva.

Prosječno isplaćena neto plaća u 2010. godini iznosila je 1.766 KM. Najniža plaća isplaćena je u iznosu 845 KM, a najviša u iznosu 3.279 KM.

Obračun i isplata naknada (naknada za topli obrok, prevoz i regres) vrši se u skladu sa Pravilnikom o radu. Obračun i isplata toplog obroka vrši se po broju radnih dana svakog uposlenika u visini od 11,00 KM za svaki radni dan, u skladu sa Odlukom o obračunu i isplati naknade za topli obrok od 24.08.2009. godine.

Do okončanja predmetne revizije Društvo nije uskladilo opće akte iz oblasti radnih odnosa i po osnovu primjene Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH. ("Sl. novine FBiH", broj: 12/09), iako je plaća generalnog direktora u okviru istog zakona.

Troškovi usluga u iznosu od 249.832 KM u odnosu na prethodnu godinu veći su za 17,77 %. U okviru istih, najveće su zaštitarske usluge i zakupnine.

Zaštitarske usluge iskazane su u iznosu od 183.996 KM. Radi se o uslugama obezbjeđenja skladišta koje je Vlada Federacije BiH preuzela od Vojske Federacije BiH i robnih rezervi, o čemu je detaljno obrazloženo u poglavlju „Obaveze“.

Uvidom u ispostavljene fakture nismo utvrdili nepravilnosti. Usluge fizičke zaštite fakturisane su po ugovorenim cijenama.

Zakupnine poslovnog prostora iskazane su u iznosu od 25.311 KM. Radi se troškovima po osnovu zakupa poslovnog prostora, o čemu je obrazloženo u poglavlju „Obaveze“.

Uvidom u ispostavljene fakture nismo utvrdili nepravilnosti. Usluge zakupa fakturisane su po ugovorenim cijenama.

Ostali razni troškovi poslovanja iskazani u iznosu od 156.258 KM čine dnevnice za službena putovanja, naknade članovima Nadzornog odbora, bankarske i ostale usluge.

U okviru istih, najznačajnije su naknade članovima Nadzornog odbora, u iznosu od 93.845 KM, koje se isplaćuju po Odluci o utvrđivanju naknade predsjedniku i članovima Nadzornog odbora, donesenoj od strane Skupština Društva, na sjednici održanoj 05.10.2009. godine. Prema istoj Odluci, utvrđuje se naknada Predsjedniku Nadzornog odbora u iznosu od dvije prosječne neto plaće u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a članovima Nadzornog odbora u visini od 80 % iznosa koji je utvrđen za predsjednika Nadzornog odbora, sa kojima su zaključeni i pojedinačni ugovori angažmanu.

Finansijski rashodi iskazani u iznosu od 80.851 KM, u odnosu na prethodnu godinu veći su za 48,30 %. Najveći dio istih, u iznosu od 59.966 KM, odnosi se na rashode po osnovu kamata na kredite uzeta od poslovnih banaka. Kamate po osnovu kredita od FIMA Banke d.d. Sarajevo iznosile su 30.854 KM, a kamate po osnovu kredita od Post Banke BH d.d. Sarajevo iznosile su 29.112 KM.

Ostali finansijski rashodi u iznosu od 19.121 KM odnose se na rashode po osnovu PDV prijava i pripadajuće zatezne kamate, po Rješenju Uprave za indirektno oporezivanje, Regionalni centar Sarajevo, Odsjek za poreze, broj: 04/5/IV-17-UP-1000-4/09, od 02.10.2009. godine, na koje je Društvo uložilo žalbu koja je odbijana kao neosnovana.

Ostali rashodi iskazani su u iznosu od 20.796 KM.

U okviru ove pozicije najznačajniji rashodi odnose se na kazne za privredne presteupe i prekršaje u iznosu od 11.678 KM, zbog nepravilnog obračuna i manje uplate PDV-a (pogrešnog iskazivanja odbitka ulaznog poreza na dodatu vrijednost po fakturama primljenim za utrošenu električnu energiju i zaštitu terminala u kojima ne obavlja poslovnu djelatnost i ne ostvaruje prihode) i naknadno utvrđenih rashoda iz prethodne godine po istom osnovu u iznosu od 7.313 KM.

Preporuka:

Postojeće akte doraditi i usaglasiti sa važećom zakonskom regulativom. Donijeti i ostale akte kojima će se urediti svi značajniji troškovi poslovanja. Donesene akte dosljedno i u potpunosti poštivati.

4.12 Finansijski rezultat

Neto dobit u 2010. godini u iznosu od 20.852 KM iznosi 43,38% neto dobiti iskazane u prethodnoj 2009.godini. Najznačajniji faktori, koji su direktno uticali na ostvarivanje dobiti u 2010.godini očituju se u

dvije bilansne pozicije. Prva bilansna pozicija, koja je doprinijela ostvarenju dobiti, odnosi se na iskazane prihode od dividendi od zavisnog društva „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče u iznosu od 340.000 KM. Ovo ukazuje na činjenicu da je isto društvo napokon počelo ostvarivati dobit, što potvrđuje da su napori Vlade FBiH i sadašnje Uprave društva „Terminali Federacije“ d.o.o. na sanaciji dramatične situacije u zavisnom društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče dali pozitivan rezultat. Druga pozicija, koja je uticala na ostvarenje finansijskog rezultata u 2010. godini je izostanak finansiranja iz Budžeta FBiH.

4.13 Sudski sporovi

Prema podacima nadležne službe, na datum bilansa protiv Društva se vode dva spora iz radnih odnosa, u vrijednosti od 9.400 KM.

Po osnovu navedenih Ugovora i Anexa Ugovora pod tačkom potraživanja Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo pokrenuli su tužbu protiv firme „SAM SHOP GROUP“ d.o.o. Sarajevo radi utvrđivanja raskidanja Ugovora o zakupu, isplate neplaćenih zakupnina i naknade štete zbog nepoštivanja klauzula Ugovora o zakupu (plaćanja zakupnine).

4.14 Nabavke

Društvo nije donijelo akt o nabavkama. Provedene nabavke u revidiranoj godini nisu značajne. Ukupno je izvršeno osam nabavki, od čega dvije putem konkurentskog zahtjeva i šest putem direktnog sporazuma, u ukupnoj vrijednosti od 30.221 KM.

4.15 Zaključak

Aktivnosti vezane za prenos prava upravljanja i raspolaganja nad imovinom dodijeljenom od „Energopetrol“-a još uvijek nisu okončane. Iako je „Energopetrol“ predmetnu imovinu, uz dobivenu naknadu, isknjižio iz poslovnih evidencija, Društvo nije ušlo u njen posjed, nije je evidentiralo u svoje poslovne knjige, niti od iste ostvaruje ekonomske koristi. Ovu imovinu i dalje koristi i sa istom raspolaže kompanija koja je privatizirala Energopetrol.

Društvo još uvijek nije obezbijedilo uslove za samostalno poslovanje, jer je u ovakvim uslovima i dalje ovisno od Budžeta.

U proteklom periodu je iz Budžeta Federacije BiH, sa posebnog računa otvorenog po osnovu Ugovora o dokapitalizaciji društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, na račun Društva doznačeno ukupno 10.212.924 KM.

Iako je najveći dio sredstava po odlukama Vlade Federacije BiH trebalo koristiti za sanaciju terminala tečnih goriva, zbog neulaska u posjed, ista nisu korištena, već su oročena kod poslovnih banaka. Radi deblokade računa zavisnog društva u Pločama, veći dio sredstva je razročen i na osnovu odluka Vlade Federacije BiH o preraspodjeli, istom društvu doznačen u vidu pozajmica.

Odlukom Vlade Federacije od 02.06.2010. godine, utvrđena je nova preraspodjela, prema kojoj se ukupno odobrena i doznačena sredstva u iznosu od 10.212.924 KM preraspoređuju na slijedeći način:

- 596.609 KM kao prihod od donacija u 2008. godini;
- 8.080.000 KM za povećanje temeljnog kapitala u društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče, u 2010. godini;
- 150.000 KM za pokriće troškova poslovanja Društva u 2009. godini, dok je preostalih
- 1.386.315 KM, namijenjeno za djelimično investiranje u terminale tečnih tereta u Federaciji BiH (Živinice, Mostar, Blažuj i Bihać).

Sredstva za 2008. i 2009. godinu već su bila utrošena, a u 2010. godini izvršeno je povećanje temeljnog kapitala u društvu „Naftni terminali Federacije“ d.o.o. Ploče. Naime, ranije date pozajmice preraspoređene su u udjele, a preostala sredstva do utvrđenog iznosa uplaćena na račun zavisnog društva.

Preostala sredstva po odluci trebalo je uložiti u terminale tečnih tereta.

Zbog neulaska u posjed, u dosadašnjem periodu nije bilo ulaganja u terminale tečnih goriva. Izuzetak predstavlja izrada idejnih projektnih rješenja njihove sanacije i modernizacije, čiji su projekti u vrijednosti od 29.500 KM okončani u 2007. godini i isti nisu obuhvaćeni predmetnom odlukom.

Shodno naprijed navedenom, Društvo je za djelimično investiranje u terminale tečnih tereta trebalo da ima izdvojenih 1.386.315 KM. Međutim, na datum bilansa, na računima Društva nije bilo obezbijedenih sredstava u navedenom iznosu.

Činjenica je da su oročeni depoziti u bankama na datum bilansa iskazani u iznosu od 2.621.782 KM, ali su istovremeno obaveze po finansijskim kreditima kojima je po treći put deblokiran račun zavisnog društva u Pločama iznosile 2.283.521 KM. S tim u vezi, razlika između oročenih depozita i obaveza prema istim bankama od 338.261 KM čini dio sredstava koja je po odluci Vlade Federacije BiH trebalo koristiti za sanaciju terminala tečnih tereta. Međutim, Društvo sa ovim sredstvima ne može raspolagati u naredne četiri godine, sve dok u potpunosti ne otplati dugoročne kredite.

Jedina sredstva koja se mogu smatrati kao raspoloživa su sredstva na transakcijskim računima u iznosu od 54.093 KM i preostali dio date pozajmice zavisnom društvu u Pločama u iznosu od 259.112 KM koji nije preusmjeren u udjele, što ukupno iznosi 313.205 KM.

Obzirom na činjenicu da Društvo u 2010. godini iz Budžeta nije dobilo ni sredstva za pokriće troškova obezbjeđenja vojnih objekata, ostvareni prihodi i obezbijedena sredstva iz poslovnih, ulagačkih i finansijskih aktivnosti nisu bili dovoljni za pokriće svih troškova i izmirenje dospjelih obaveza, uz izdvajanje potrebnih sredstava za djelimično investiranje u terminale, dijelom utrošenih u dosadašnjem period poslovanja.

U vezi sa naprijed navedenim treba napomenuti da su, pored kratkoročnih plasmana o kojima je konstatovano (oročeni depoziti i pozajmice), ostala potraživanja iz poslovnih odnosa na datum bilansa iskazana u iznosu od 943.725 KM, od čega se na potraživanja od kupaca odnosi 603.485 KM, a preostalih 340.240 KM na druga kratkoročna potraživanja. Potraživanja od kupaca u najvećem dijelu, u iznosu od 546.271 KM, čine potraživanja od zavisnog društva u Pločama, po Ugovoru o poslovnoj saradnji, dok se preostalih 57.214 KM odnosi na potraživanja po osnovu zakupa poslovnog prostora. I druga kratkoročna potraživanja takođe su od zavisnog društva u Pločama, a odnose se na potraživanja za dividendu ostvarenu iz rezultata poslovanja za 2010. godinu.

Sve ovo odnosi se na tekuća sredstva.

Kada su u pitanju obaveze, takođe treba napomenuti da, osim obaveza po dugoročnim kreditima Post Bank d.d. Sarajevo i FIMA Banke d.d. Sarajevo, a izuzimajući iskazani iznos na dugoročnim razgraničenjima, ostale obaveze na datum bilansa iznose 398.049 KM. U okviru tog iznosa, 17.202 KM odnosi se na obaveze prema Intesa SanPaolo Bank d.d. Sarajevo, po osnovu dugoročnog kredita za nabavku vozila, dok najveći dio u iznosu od 380.847 KM čine kratkoročne obaveze, od čega se 302.058 KM odnosi na obaveze prema dobavljačima (najveće obaveze prema dobavljačima iskazane su prema zaštitarskoj agenciji „Glock-Sigurnost“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 221.581 KM i prema „Energoinvest“-u d.d. Sarajevo u iznosu od 56.898 KM).

Na osnovu naprijed konstatovanog, proizilazi slijedeći zaključak:

Pod uslovom da se ukupno iskazana potraživanja u potpunosti naplate, a obaveze izmire, razlika između naplaćenih sredstava i izmirenih obaveza u iznosu od 545.676 KM neće biti dovoljna da se u potpunosti pokriju, odnosno, nadoknade do sada utrošena sredstva namijenjena za djelimično investiranje u terminale tečnih tereta. U tom slučaju, od ukupno preraspoređenih sredstava za iste namjene u iznosu od 1.386.315 KM, prema važećoj Odluci Vlade Federacije BiH od 02.06.2010. godine, u dosadašnjem periodu poslovanja za pokriće tekućih troškova poslovanja utrošeno je 189.173 KM, dok je za utvrđene namjene preostalo 1.197.142 KM, od čega najveći dio u iznosu od 883.937 KM ili nije naplaćen ili je neraspoloživ.

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku Uprava Društva je uz dopis broj: 1-187/11 od 25.04.2011.godine, dostavila Komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo za 2010.godinu. U Komentaru su date primjedbe i dodatna pojašnjenja za određene konstatacije u nalazima i izraženom mišljenju.

Prihvaćeni su dokumentaciono opravdani dokazi i sve što je imalo realnu osnovu za korekciju uključeno je u konačan izvještaj. Za veći dio navoda i konstatacija za koje nije bilo osnova šire obrazloženje dato je u posebnom aktu, Pismu upravi broj 06-12-1/11 od 05.05.2011.godine.

**Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju**
Mirsada Janjoš, dipl.oec.

Voda tima
Fuad Velić, viši revizor za fin.reviziju, dipl.oec.

Član tima
Sead Čorbo, viši revizor za fin.reviziju, dipl.oec.